

Deguna un aizdegunes gļotādas audu apoptozes noteikšana pacientiem ar aizdegunes tecēšanas sindromu

Gunta Sumeraga¹, Māra Pilmane², Ligija Kīse³

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹RSU doktorantūra,

²Anatomijas un antropoloģijas institūts,

³Otolaringoloģijas katedra

Ievads. Aizdegunes tecēšanas sindroms parasti tiek saistīts ar akūtu vai hronisku deguna blakusdobumu iekaisumu, alerģisku rinopātiju vai kuņģa atviļņa slimību. Tomēr praksē sastopami pacienti, kuriem ir izslēgtas iepriekš minētās slimības, tomēr ir vērojami gļotaini izdalījumi aizdegunē, sūdzības par diskomforta sajūtu rīklē, aizdegunē un tādējādi ievērojami pasliktinātu pacienta pašsajūtu un dzīves kvalitāti. Izolēta aizdegunes tecēšanas sindroma etioloģija un patoģenēze joprojām nav pilnībā skaidra. Iepriekšējos pētījumos ir apstiprinājusies hroniska nespecifiska iekaisuma klātbūtne šo citādi klīniski veselo pacientu deguna un aizdegunes gļotādas biopsijas paraugos, kā arī, salīdzinot ar kontroles grupu, ir izmainīts neuropeptīdu sadalījums gļotādas audu paraugos un vērojama audu remodelācija un ekstracelulārās matricies veidošanās deguna un aizdegunes gļotādas audos. Literatūrā ir aprakstīts apoptozes intensitātes pieaugums deguna gļotādas audos hroniska alerģiska rinīta un deguna polipu gadījumos. Iespējams, līdzīgi patoģenēzes mehānismi piedalās arī izolēta aizdegunes tecēšanas sindroma attīstībā.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis bija noteikt apoptozes intensitāti deguna un aizdegunes gļotādas audos, izmantojot imūnhistoķīmijas metodi kaspāzes identificēšanai, aizdegunes tecēšanas sindroma un kontroles grupas pacientiem, salīdzināt iegūtos rezultātus.

Mērķa grupā tika analizēti 18 pacientu ar izolētu aizdegunes tecēšanas sindromu deguna un aizdegunes gļotādas biopsijas paraugi, kontroles grupā tika iekļauti 13 pacientu deguna un aizdegunes gļotādas biopsijas paraugi, kuri tika iegūti no brīvprātīgiem pacientiem plānveida rinoseptoplastikas operācijas laikā. Deguna un aizdegunes gļotādas paraugi tika krāsoti ar imūnhistoķīmijas metodēm kaspāzes identificēšanai. Rezultāti tika uzskaitīti, izmantojot puskvantitatīvo uzskaitīšanas metodi, iegūtie dati apstrādāti ar neparametriskajām statistikas metodēm.

Rezultāti. Aizdegunes tecēšanas sindroma pacientu deguna un aizdegunes gļotādas paraugos bija vērojamas vidēji daudz kaspāzes imūnpozitīvu struktūru, izteiktāki aizdegunes audos. Kontroles grupas pacientu gļotādas paraugos kaspāzes imūnpozitīvas struktūras bija mazāk, nebija statistiski ticamu atšķirību kaspāzes daudzumā starp deguna un aizdegunes gļotādu.

Secinājumi. Atšķirības kaspāzes imūnpozitīvu struktūru daudzumā deguna un aizdegunes gļotādas audos, salīdzinot mērķa un kontroles grupas pacientu datus, ļauj secināt, ka apoptozei varētu būt audus modulējoša nozīme aizdegunes tecēšanas sindroma gadījumā.